Suuri valiokunta

Keskiviikko 11.10.2017 klo 13.00—13.54

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
varapuheenjohtaja Simon Elo si
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Touko Aalto vihr
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Hanna Halmeenpää vihr
jäsen Timo Harakka sd
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Kimmo Kivelä si
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Sanna Marin sd
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Mika Niikko ps
jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Maarit Feldt-Ranta sd
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Arto Pirttilahti kesk
varajäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Juha Rehula kesk
varajäsen Eero Suutari kok
varajäsen Kaj Turunen si
varajäsen Ben Zyskowicz kok
Ahvenanmaan vaalipiirin edustaja Mats Löfström r

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 24 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisävesiväylien/sisävesiliikenteen tavarakuljetusten tilastoista (kodifikaatio)

Valtioneuvoston E-selvitys E 77/2017 vp (A 3)
Liiteasiakirja Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisävesiväylien/sisävesiliikenteen tavarakuljetusten tilastoista (kodifikaatio) perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: EU:n kauppapolitiikan ajankohtaiset kysymykset

Valtioneuvoston E-selvitys E 78/2017 vp (A 4)
Liiteasiakirja EU:n kauppapoliittiset kysymykset perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan, lakivaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, talousvaliokuntaan, työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi valtiovarainvaliokuntaan.

Päätettiin lähettää asia työjaostoon valmistelua varten.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksien muuttamisesta (sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 22/2017 vp (A 5)
Valiokunnan lausunto StVL 2/2017 vp
U-jatkokirjelmä UJ 19/2017 vp
U-jatkokirjelmä UJ 26/2017 vp

Jatkokirjelmä UJ 26/2017 vp - U 22/2017 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten sosiaali- ja terveysvaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 26/2017 vp - U 22/2017 vp.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous, LULUCF)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2016 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 7/2016 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 23/2016 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 34/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 11/2017 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 14/2017 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 31/2017 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 17/2017 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 8/2017 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 15/2016 vp
Liiteasiakirja Päästökauppajärjestelmään kuulumattomat alat; Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (U 53/2016 vp) Maa- ja metsätalousministeriön perusmuistio 2.10.2017 (vaiteliaisuusmääräys)

Todettiin, että asia U 53/2016 vp käsitellään ja sitä koskeva eduskunnan kanta hyväksytään jäljempänä 7 §:ssä. Päiväjärjestyksen 7 §:ssä hyväksyttiin seuraava eduskunnan kanta SuVEK 99/2017 vp: Viitaten suuren valiokunnan lausunnossa SuVL 8/2017 vp esitettyihin näkemyksiin suurella valiokunnalla ei ole huomauttamista perusmuistioissa MMM2017-00593 (LULUCF) ja YM2017-00290 (taakanjakoastus) täsmentyneeseen valtioneuvoston toimintalinjaan asioissa U 53/2016 vp ja U 55/2016 vp.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (taakanjakoasetus)
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous, LULUCF)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 55/2016 vp
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 10/2017 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 15/2017 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 32/2017 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 18/2017 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 24/2016 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 26/2016 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 35/2016 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 16/2016 vp
Liiteasiakirja Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021-2030 joustavaa energiaunionia varten ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (taakanjakoasetus) (U 55/2016 vp) Ympäristöministeriön perusmuistio 3.10.2017 (vaiteliaisuusmääräys)

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Virolainen sekä ed. Tuppurainen, Myller, Halmeenpää, Aalto, Arhinmäki ja Biaudet. Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Virolainen teki seuraavan pohjaesityksen eduskunnan kannaksi: Viitaten suuren valiokunnan lausunnossa SuVL 8/2017 vp esitettyihin näkemyksiin suurella valiokunnalla ei ole huomauttamista perusmuistioissa MMM2017-00593 (LULUCF) ja YM2017-00290 (taakanjakoastus) täsmentyneeseen valtioneuvoston toimintalinjaan asioissa U 53/2016 vp ja U 55/2016 vp.

Ed. Tuppurainen esitti ed. Myllerin kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavanlaisen eduskunnan kannan asiassa U 55/2016 vp: "Taakanjakoasetus on osa Euroopan komission esitystä ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Taakanjakosektori kattaa päästökaupan ulkopuoliset alat lukuun ottamatta maankäyttöä, jolle asetetaan erilliset tavoitteet.

Sitran teettämän selvityksen mukaan Pariisin ilmastotavoitteiden saavuttaminen oikeudenmukaisella tavalla merkitsee sitä, että EU:n pitäisi vähentää päästöjään vuoteen 2030 mennessä 75 prosenttia ja Suomen 60 prosenttia verrattuna vuoteen 1990. Tämä edellyttää tiukennuksia EU-maiden päästötavoitteisiin.

Suomen on oltava siinä joukossa, joka haluaa varmistaa, että ilmaston lämpeneminen rajoitetaan selvästi alle 2 asteeseen, niin että 1,5 asteen tavoite voi toteutua. Valtioneuvoston kannassa esitetään Suomen tavoitteeksi asetuksen jatkokäsittelylle, että joustoja eli velvoitteiden siirtoa päästökauppa- ja ei-päästökauppasektorin väillä saisi käyttää mahdollisimman paljon. Tässä piilee vaara siihen, että päästövähennystavoitetta tosiasiallisesti löysennetään jo päätetystä. Jotta Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteet voidaan toteuttaa, joustomahdollisuuksien käyttöä pitää rajata. Suomen tavoitteena tulee olla, että mikäli joustoja tarvitaan, ne tulee perustella ilmastohyötyjen kautta."

Esitys hylättiin äänin 15-5, tyhjiä 3.

Ed. Halmeenpää esitti ed. Aallon kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavanlaisen eduskunnan kannan asioissa U 53/2016 vp ja U 55/2016 vp: "Suomen tavoitteena on oltava EU-tasolla kunnianhimoinen ilmastopolitiikka ilman joustomahdollisuuksien ajamista ja kotimaan tasolla asetetun päästövähennysvelvoitteen toteuttaminen täysimääräisenä valmistautuen päästövelvoitteiden tulevaan tiukentamiseen. Suomen tavoitteena on oltava LULUCF-sektorin pitäminen omana tavoitekokonaisuutenaan ilman mahdollisuutta helpottaa joustoilla muiden sektorien päästövähennysvelvoitteita. Lisäksi Suomen tulisi tavoitella metsienkäytön vertailutason määrittämistä siten, että määrittämisessä huomioidaan toiminnan todelliset nettoilmastovaikutukset ja kannustetaan metsien hiilivaraston kasvattamiseen sekä kestävään metsä- ja biotalouteen. Jäsenmaiden hiilinielujen vertailutasojen tulee perustua ulkopuoliseen riippumattomaan arviointiin hiilinielujen todellisesta kehityksestä."

Esitys hylättiin äänin 15-3, tyhjiä 5.

Ed. Arhinmäki esitti, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavanlaisen eduskunnan kannan asioissa U 53/2016 vp ja U 55/2016 vp: "Taakanjakoasetuksen ja LULUCF-asetuksen

osalta Suomen keskeisenä neuvottelutavoitteena tulee olla, että lopputulos on aidosti EU:n kasvihuonekaasupäästöjä vähentävä, eikä keskity yksittäisten maiden laskennallisten hyötyjen tavoitteluun. Metsienkäytön vertailutaso tulee määritellä niin, että se tunnistaa todelliset nettoilmastovaikutukset. Hiilinielujen arvioinnin on oltava tieteenmukaista. Suomen ei pidä tavoitella täysimääräisiä joustoja, jotta ilmastonmuutoksen torjunta ei vaarannu." Esitys raukesi kannattamattomana.

Ed. Biaudet esitti, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavanlaisen eduskunnan kannan asioissa U 53/2016 vp ja U 55/2016 vp. "Taakanjakoasetuksen ja LULUCF-asetuksen osalta Suomen keskeisenä neuvottelutavoitteena tulee olla, että lopputulos on aidosti EU:n kasvihuonekaasupäästöjä vähentävä, eikä keskity yksittäisten maiden laskennallisten hyötyjen tavoitteluun. Metsienkäytön vertailutaso tulee määritellä niin, että se tunnistaa todelliset nettoilmastovaikutukset. Hiilinielujen arvioinnin on oltava tieteenmukaista. Suomen ei pidä tavoitella täysimääräisiä joustoja, jotta ilmastonmuutoksen torjunta ei vaarannu." Esitys raukesi kannattamattomana.

Yhteiskäsittely:

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 99/2017 vp: Viitaten suuren valiokunnan lausunnossa SuVL 8/2017 vp esitettyihin näkemyksiin suurella valiokunnalla ei ole huomauttamista perusmuistioissa MMM2017-00593 (LULUCF) ja YM2017-00290 (taakanjakoasetus) täsmentyneeseen valtioneuvoston toimintalinjaan asioissa U 53/2016 vp ja U 55/2016 vp.

.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (maantieliikenteen ajoaika-asetuksen ja ajopiirturiasetuksen muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 39/2017 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 15/2017 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 100/2017 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien kannanottojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (maantieliikenteen ajo- ja lepoaikojen valvontadirektiivin muuttaminen ja kuljettajien lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon koskevien sääntöjen vahvistaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 41/2017 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 17/2017 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 7/2017 vp

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan lausunto TyVL 7/2017 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 101/2017 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien lausuntojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä eurooppalaisen sosiaalitutkimuksen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ESS ERIC -konsortioon liittyminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 52/2017 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 14/2017 vp

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 14/2017 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 102/2017 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä eurooppalaisten yhteiskuntatieteellisten tietoarkistojen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (CESSDA ERIC -konsortioon liittyminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 53/2017 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 15/2017 vp

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 15/2017 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 103/2017 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Suomen liittymisestä eurooppalaisten kemiallisbiologisten seulontakeskusten tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (EU-OPENSCREEN ERIC -konsortioon liittyminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 54/2017 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 16/2017 vp

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 16/2017 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 104/2017 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

13. Valtioneuvoston selvitys: EU:n ja Intian välinen huippukokous 6.10.2017 New Delhissä

Valtioneuvoston E-selvitys E 76/2017 vp

Merkittiin saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 76/2017 vp

14. Valtioneuvoston selvitys: Vaikuttaminen EU:n tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen 2021-

Valtioneuvoston E-selvitys E 34/2017 vp
E-jatkokirjelmä EJ 15/2017 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 18/2017 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 37/2017 vp
E-jatkokirjelmä EJ 27/2017 vp
E-jatkokirjelmä EJ 28/2017 vp
Liiteasiakirja Vaikuttaminen EU:n tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen 2021- perusmuistio
Liiteasiakirja Vaikuttaminen EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen 2021 - muuttoliikkeen rahoitus EJ 15/2017 vp, perusmuistio
Liiteasiakirja Vaikuttaminen EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen 2021 - koheesiopolitiikan uudistaminen EJ 27/2017 vp, perusmuistio
Liiteasiakirja Vaikuttaminen monivuotiseen rahoituskehykseen 2021- ; Verkkojen Eurooppa –välineen uudistaminen EJ 28/2017 vp, perusmuistio

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies, yksikön päällikkö Satu Keskinen, valtioneuvoston kanslia
- budjettineuvos Seija Kivinen, valtiovarainministeriö
- maatalousneuvos Kari Valonen, maa- ja metsätalousministeriö
- johtaja Janne Känkänen, työ- ja elinkeinoministeriö

Asiantuntijoiden esitysten jälkeen puheenvuoron käyttivät ed. Tuppurainen, Ala-Nissilä, Myller ja Essayah. Asiantuntijat vastasivat puheenvuoroihin.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

15. Muut asiat

Seminaari:

SuV:n ja VaV:n yhteinen julkinen kuuleminen EMU:n tulevaisuudesta to 19.10.2017 klo 12.00 - 14.00, Pikkuparlamentin auditorio

Matkoja:

- Art. 13 -konferenssi ma 30.-ti 31.10. Tallinna (pj. Kaj Turunen/ TaV, vpj. Ville Vähämäki/VaV ja ed. Martti Talja/SuV)

- SuV:n matka Brysseliin su 19. - ma 20.11.2017. Delegaatio: pj Anne-Mari Virolainen, vpj Simon Elo, ed. Olavi Ala-Nissilä, Sirkka-Liisa Anttila, Pia Kauma, Anne Louhelainen, Riitta Myller, Mats Löfström

- COSAC-yleisistunto su 26.-ti 28.11. Tallinna (Ilmoittautuneita: pj Anne-Mari Virolainen, ed. Sirkka-Liisa Anttila, ed. Timo Harakka, ed. Kimmo Kivelä, ed. Louhelainen).

Tapaamiset:

- To 12.10. Euroopan komission energia-asioista vastaava varapuheenjohtaja Maroš Šefčovič, lounastapaaminen SuV:n ja TaV:n edustajien kanssa klo 12.30-13.45, kab. Saarni (pj. Virolainen, ed. Ala-Nissilä, Anttila, Biaudet, Halmeenpää, Harakka, Pirttilahti)

16. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 13.10.2017 klo 13.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto